

NATJECANJE IZ VJERONAUKA – VJERONAUČNA OLIMPIJADA
MEĐU/ŽUPANIJSKA – NAD/BISKUPIJSKA RAZINA

RJEŠENJE TESTA

SREDNJA ŠKOLA – TROGODIŠNJI PROGRAM

U _____ 25. ožujka 2025.

ZADATCI DA – NE

Zaokružite DA ako je tvrdnja točna, odnosno NE ako je tvrdnja netočna.

1. Kostilirskih svetaca Anastazija, Mavra, Venancija i drugih mučenika pod Dioklecijanom pohranjene su pokraj krstionice Lateranske bazilike.

DA NE

Točan odgovor: **DA** (str. 13.)

1	
---	--

2. Splitski nadbiskup Lovro bio je prijatelj i savjetnik kralja Zvonimira.

DA NE

Točan odgovor: **DA** (str. 16.)

1	
---	--

3. Papa Ivan X. u svom je drugom pismu, poslanom prigodom održavanja I. splitskog sabora, podsjetio na obvezu crkvene petine.

DA NE

Točan odgovor: **NE** (desetine, str. 24.)

1	
---	--

4. *Ljetopis popa Dukljanina* sačuvan je u dva rukopisna primjerka na slavenskom jeziku.

DA NE

Točan odgovor: **NE** (latinskom jeziku, str. 26.)

1	
---	--

5. Duvanjsko polje kao mjesto krunidbe kralja Tomislava u znanosti je odbačeno.

DA NE

Točan odgovor: **DA** (str. 28.)

1	
---	--

6. Suvremenik kralja Tomislava bio je bizantski car Konstantin Porfirogenet.

DA NE

Točan odgovor: **DA** (str. 28.)

1	
---	--

7. Djelo *O upravljanju Carstvom* najvažnije je vrelo za hrvatsku povijest druge polovice X. stoljeća.

DA NE

Točan odgovor: **NE** (prve polovice, str. 29.)

1	
---	--

8. Bizantski su pisci u svojim historiografskim djelima prenosili vijest o pobjedi hrvatske vojske nad Bugarima.

DA NE

Točan odgovor: **DA** (str. 33.)

1	
---	--

9. Jedan dokument svjedoči o tome da je vlast kralja Tomislava obuhvaćala i prostor današnje Slavonije.

DA NE

Točan odgovor: **NE** (nema nikakvih svjedočanstava, str. 41.)

1	
---	--

10. Iz akata splitskih sabora proizlazi da je Tomislav u Dalmaciji vladao kao konzul u ime bizantskog cara.

DA NE

Točan odgovor: **DA** (str. 47.)

1	
---	--

11. Na saboru u Saloni, uz dalmatinske biskupe, sudjelovao je i biskup Siscije.

DA NE

Točan odgovor: **DA** (str. 56.)

1	
---	--

12. Zagrebačka biskupija bila je prva crkvena organizacija na prostoru Hrvatske kneževine neovisna o dalmatinskim biskupijama.

DA NE

Točan odgovor: **NE** (Ninska biskupija, str. 63.)

1	
---	--

13. Nakon Teodozijeve smrti za ninskog biskupa izabran je Aldefred.

DA NE

Točan odgovor: **DA** (str. 65. i 66.)

1	
---	--

14. Papa Ivan X. uspio je suzbiti slavensku tradiciju u Dalmaciji.

DA NE

Točan odgovor: **NE** (nije uspio, str. 70.)

1	
---	--

ZADATCI VIŠESTRUKOGA IZBORA

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora (a, b, c) **samo je jedan** odgovor točan. **Zaokružite** slovo ispred točnoga odgovora.

15. Kojega je datuma papa Ivan VIII. priznao Branimiru zemaljsku vlast nad cijelom Hrvatskom?

- a) 7. lipnja 875.
- b) 7. lipnja 877.
- c) 7. lipnja 879.

c) 7. lipnja 879., str. 14.

1	
---	--

16. Kako se naziva crkva u kojoj je kralj Dmitar Zvonimir uveden u upravu kraljevstava Hrvatske i Dalmacije?

- a) crkva svetog Duje
- b) crkva svete Marije
- c) crkva svetog Petra

c) crkva svetog Petra, str. 15.

1	
---	--

17. Kako se naziva biskupija u koju je, prema zaključcima II. splitskog sabora, postavljen ninski biskup Grgur?

- a) Stonska biskupija
- b) Skradinska biskupija
- c) Sarsenterska biskupija

b) Skradinska biskupija, str. 25. i 72.

1	
---	--

18. Iz kojega su stoljeća rukopisni primjerci *Ljetopisa popa Dukljanina*?

- a) iz XVI.
- b) iz XVII.
- c) iz XVIII.

b) iz XVII., str. 26.

1	
---	--

19. Kako glasi nadimak bizantskog cara Konstantina Porfirogeneta?

- a) Ptičar
- b) Mudri
- c) Grimiznorodeni

c) Grimiznorodeni, str. 28.

1	
---	--

20. Kako se naziva dokument koji svjedoči o dolasku papinskih poslanika na II. splitski sabor nakon povratka s posredovanja u miru između Hrvata i Bugara?

- a) Splitski zakonik
- b) Korčulanski kodeks
- c) Dubrovačka povelja

b) Korčulanski kodeks, str. 43.

1	
---	--

21. Kako se naziva grad u kojemu je bilo sjedište zahumskog kneza Mihajla?

- a) Cavtat
- b) Dubrovnik
- c) Ston

c) Ston, str. 47.

1	
---	--

22. Kako glasi titula vladara koja je zapisana na Bašćanskoj ploči?

- a) kralj dalmatinski
- b) kralj hrvatski
- c) kralj slavenski

b) kralj hrvatski, str. 51.

1	
---	--

23. U kojemu se od navedenih djela govori o doseljenu i pokrštavanju Hrvata u VII. stoljeću?

- a) u *De administrando imperio*
- b) u *Epitome (Epitome historiarum)*
- c) u *Historia Salonitana Maior*

a) u *De administrando imperio*, str. 55.

1	
---	--

24. Kako se zove nadbiskup koji je predsjedao crkvenim saborima u Saloni u VI. stoljeću?

- a) Georgije
- b) Honorije
- c) Teodozije

b) Honorije, str. 56.

1	
---	--

25. Kada se u Dalmaciji u ranom srednjem vijeku pojavljuju prvi znakovi obnove crkvenog života?

- a) krajem VI. stoljeća
- b) krajem VII. stoljeća
- c) krajem VIII. stoljeća

c) krajem VIII. stoljeća, str. 58.

1	
---	--

26. Kako se zvao prvi splitski prvosvećenik?

- a) Ivan Skilica
- b) Ivan Zonara
- c) Ivan Ravenjanin

c) Ivan Ravenjanin, str. 60.

1	
---	--

27. Kako se zove franački biskup koji je 813. godine zadarskog biskupa nazvao nadbiskupom?

- a) Amalarije
- b) Georgije
- c) Remigije

a) Amalarije, str. 61.

1	
---	--

28. Kako se zove papa za vrijeme čijeg je pontifikata osnovana Ninska biskupija?

- a) Grgur VII.
- b) Nikola I.
- c) Stjepan VI.

b) Nikola I., str. 63.

1	
---	--

29. Kako se zove ninski biskup koji je u IX. stoljeću zasjeo i na splitsku nadbiskupsku stolicu?

- a) Grgur
- b) Ivan
- c) Teodozije

c) Teodozije, str. 65.

1	
---	--

30. Koji je od navedenih jezika ustrojena crkvena organizacija u Bugarskoj rabila u bogoslužju u skladu s istočnom tradicijom?

- a) grčki
- b) latinski
- c) crkvenoslavenski

c) crkvenoslavenski, str. 69.

1	
---	--

ZADATCI KRATKOGA ODGOVORA

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (**riječju** ili s **nekoliko riječi**).

31. Kako se zove hrvatski vladar kojemu je papa Ivan X. priznao titulu *kralja Hrvata*?

Tomislav, str. 14.

2	
---	--

32. Koje je godine održan II. splitski sabor?

928., str. 15., 25., 66. – 67. i 71. – 74.

2	
---	--

33. Kako se naziva ustanova u Beogradu u kojoj se čuva rukopisni primjerak *Ljetopisa popa Dukljanina*?

Narodna biblioteka, Narodna biblioteka Srbije; str. 26.

2	
---	--

34. Kako se zove osoba koja je *krivac* za prihvaćanje 925. godine kao godine kada je Tomislav postao kralj?

Ivan Kukuljević Sakcinski, str. 28.

2	
---	--

35. Kako se zove prvi kršćanski vladar *Kraljevstva Slavena*?

Svetopelek, Budimir, Svetopelek / Budimir, Svetopelek ili Budimir, str. 50.

2	
---	--

36. Kako se zove hrvatski vladar koji se na natpisu iz Kapitula kod Knina spominje kao *veliki knez*?

Stjepan Držislav, str. 51.

2	
---	--

37. Kako se naziva grad u kojemu je 787. godine održan ekumenski sabor?

Niceja, str. 58. – 59.

2	
---	--

38. Kako se zove zadarski biskup koji je posjetio Karla Velikoga u Diedenhofenu?

Donat, str. 61.

2	
---	--

39. Kako se naziva grad u kojemu je počinjala *Velika cesta*?

Nin, str. 63.

2	
---	--

40. Kako se zove apostol čiji je učenik, prema vjerovanju, bio sv. Dujam?

Petar, Šimun Petar; str. 60.

2	
---	--

41. U kojemu je stoljeću Zadar podignut na položaj nadbiskupije?

u 12. stoljeću, u XII. stoljeću; str. 61.

2	
---	--

IZBACITE JEDNOGA (1) ULJEZA

Zaokruživanjem slova ispred odgovora izbacite jednog (1) uljeza.

42. Papinski izaslanici (poslanici) u vrijeme hrvatskih vladara bili su:

- a) Agaton
- b) Gebizon
- c) Madalbert
- d) Ivan

a) Agaton, str. 15., 25., 67., 71. i 74.

1	
---	--

43. Podatci vezani za Daniela Farlatija su:

- a) 1590. godina
- b) crkveni povjesničar
- c) *Illyricum sacrum*
- d) talijanski isusovac

a) 1590. godina, str. 22.

1	
---	--

44. U pismu pape Ivana X. upućenom nadbiskupu Ivanu stoji sljedeće:

- a) naredio da se iskorijeni Metodov nauk
- b) pozvao se na svoju dužnost nasljednika Stolice sv. Petra
- c) treba zabraniti bilo koji drugi jezik osim latinskoga
- d) ukorio nadbiskupa da nije posjetio Svetu zemlju

d) ukorio nadbiskupa da nije posjetio Svetu zemlju, str. 23.

1	
---	--

45. Podatci vezani za *Ljetopis popa Dukljanina* su:

- a) IX. stoljeće
- b) *Barski rodoslov*
- c) *Kraljevstvo Slavena*
- d) Vatikanska biblioteka

a) IX. stoljeće, str. 26.

1	
---	--

46. Osobe koje su sabor u *ravnici Dalme* smjestile na Duvanjsko polje su:

- a) Vjekoslav Klaić
- b) Tadija Smičiklas
- c) Ivan Kukuljević Sakcinski
- d) Marko Šeparović Velolučanin

d) Marko Šeparović Velolučanin, str. 28.

1	
---	--

47. Prema djelu *O upravljanju Carstvom*, naseljeni gradovi *krštene Hrvatske* su:

- a) Hlijevno
- b) Klobuk
- c) Skradin
- d) Vekla

d) Vekla, str. 30.

1	
---	--

48. Bizantska Dalmacija sastojala se od osam otočnih ili priobalnih gradova među koje se ubrajaju:

- a) Krk
- b) Osor
- c) Senj
- d) Trogir

c) Senj, str. 38.

1	
---	--

49. Biskupu Donatu pripisuje se:

- a) diplomatska misija u Carigrad
- b) izgradnja rotonde Sv. Trojstva
- c) prijenos relikvija sv. Anastazije
- d) sudjelovanje na saboru u Hijereji

d) sudjelovanje na saboru u Hijereji, str. 61.

1	
---	--

50. Metropolitanska vlast splitskog nadbiskupa obuhvaćala je:

- a) Dalmaciju
- b) Hrvatsku
- c) Panoniju
- d) Zahumlje

c) Panoniju, str. 73.

1	
---	--

ZADATCI KRATKIH ODGOVORA UZ POLAZNI SADRŽAJ

U sljedećim zadacima na temelju **polaznoga sadržaja** (teksta, slikovnoga priloga ili zemljovida) odgovorite na postavljena pitanja **kratkim odgovorom** (riječju ili s nekoliko riječi).

51. Pozorno promotrite slikovni prilog i odgovorite na pitanja.

A) Kako se naziva crkva prikazana na slikovnom prilogu?

sv. Križa, Sv. Križa; str. 64.

2	
---	--

B) Kako se naziva grad u kojemu se nalazi crkva prikazana na slikovnom prilogu?

Nin, str. 64.

2	
---	--

52. Pozorno promotrite slikovni prilog i odgovorite na pitanja.

A) Kako se zove kralj čiji je spomenik prikazan na slikovnom prilogu?

Petar Krešimir IV., str. 71.

2	
---	--

B) Kako se naziva grad u kojemu se nalazi spomenik prikazan na slikovnom prilogu?

Šibenik, str. 71.

2	
---	--

ZADATCI POVEZIVANJA

U sljedećim zadatcima **svaki** sadržaj iz lijevoga stupca povežite **samo s jednim** odgovarajućim sadržajem iz desnoga stupca.

53. Svaku navedenu službu povežite s osobom koja ju je obavljala.

_____ bugarski kan	a) Formin
_____ gradski duks	b) Gererd (Girard)
_____ papin legat	c) Mihael Boris
_____ zadarski biskup	d) Pavao

(**c, d, b, a**; str. 16., 25., 61. – 62., 69. i 74.)

4	
---	--

54. Svaki navedeni događaj povežite s osobom koja je u njemu sudjelovala.

_____ hrvatsko-bugarska bitka	a) palestrinski biskup Lav (Leon)
_____ krunidba kralja Tomislava	b) srpski župan Zaharija
_____ prvi splitski sabor	c) vikar Honorije

(**b, c, a**; str. 24., 28., 31. i 64.)

3	
---	--

55. Svaki navedeni opis iz djela *O upravljanju Carstvom* povežite s gradom na koji se odnosi.

_____ Naselili su ga rimski građani iz Epidaura i Salone.	a) Dubrovnik
_____ U njemu je pokopan sv. Lovro.	b) Kotor
_____ U njemu je pokopan sv. Anastazije.	c) Split
_____ Smješten je uz more ispod visokih planina.	d) Trogir

(**a, d, c, b**; str. 30.)

4	
---	--